

Ministerie van Economische Zaken en Klimaat

Datum: 18 maart 2022
Ons kenmerk: NGT/2022-01246
Uw referentie: ingediend via <https://www.internetconsultatie.nl/marktordeningwaterstof/reageren>
Betreft: NGT reactie op marktconsultatie waterstof (vertrouwelijk)

Geachte heer, mevrouw,

Namens Noordgastransport B.V. (NGT) maken wij gebruik van de gelegenheid om te reageren op de marktconsultatie waterstof welke opengesteld is tot en met 18 maart 2022.

Wij zijn er van overtuigd dat NGT een belangrijke rol kunnen spelen in het transporteren van offshore geproduceerde groene waterstof naar Uithuizen waar het ingevoed kan worden in de waterstof backbone zoals die ontwikkeld wordt door HyNetwork Service / Gasunie. Graag delen wij onze visie en mogelijkheden hiertoe met u. Wij gaan graag verder in dialoog om het een en ander toe te lichten en verder met u te verkennen.

Introductie van NGT

NGT B.V. is in 1973 opgericht om Noordzeegas naar Nederland te vervoeren. De infrastructuur van NGT beslaat geografisch de Nederlandse Noordzee met een pijpleidingsstelsel van bijna 500 km, dat offshore platforms verbindt met de gasbehandelingsinstallatie in Uithuizen, in het noordoosten van Groningen. Na behandeling levert NGT het gas aan het landelijk gastransportnet, dat wordt geëxploiteerd door GTS. Ongeveer een derde van het Nederlandse offshore gas komt via NGT's pijpleiding aan land. Het hoofdkantoor van NGT bevindt zich in Den Haag.

NGT is eigenaar van twee platforms in block L10, een van de grootste knooppunten in de Nederlandse offshore gas infrastructuur, dit is onderdeel van de eerste offshore gas ontwikkeling in Nederland. NGT heeft een uitstekend operationeel trackrecord, een efficiënte organisatie en een zeer goede HSE performance (momenteel bijvoorbeeld al meer dan 3000 dagen zonder Lost Time Incident).

Het NGT transport systeem is een open-access systeem en transporteert al bijna 50 jaar aardgas, onder transparante en non discriminatoire voorwaarden. NGT faciliteert meerdere olie en gas bedrijven, zoals NAM, Neptune Energy, TotalEnergies en Wintershall Noordzee. Door de jaren heen

zijn er verschillende extensies aan het offshore NGT leiding systeem toegevoegd, waardoor NGT al vele jaren ongeveer een derde van het Nederlands offshore gas naar land brengt.

NGT ziet kansen om in de toekomst waterstof te transporteren en wil de visie en beantwoording van de vragen bij de consultatie graag verder toelichten.

Rol en visie van NGT op waterstof

NGT transporteert op dit moment aardgas geproduceerd op de (Nederlandse) Noordzee via haar leiding naar de kust en conditioneert het gas daar in de gas behandelingsinstallatie in Uithuizen waarna het gas geleverd wordt aan het GTS netwerk. NGT is een 'open access' transportleidingsysteem dat gas van verschillende partijen transporteert, behandelt en aflevert op land. Met afnemende gasproductie op de Noordzee kijkt NGT naar mogelijkheden om de pijpleiding te blijven gebruiken voor andere doeleinden zoals de transport van waterstof. In eerste instantie kan het waterstof bijgemengd worden bij het gas (en onshore mogelijk gescheiden of geheel omgezet worden in waterstof), maar op termijn ook 100% waterstof. Mogelijk zouden op termijn wanneer er nog maar een of weinig velden produceren, deze omgerouteerd kunnen worden naar een van de andere aardgaspijpleidingsystemen. NGT heeft een studie uit laten voeren waaruit blijkt dat de leiding geschikt is voor het transport van een mix van aardgas en waterstof evenals 100% waterstof. Er is een vervolgtraject gestart voor een zogenaamde "life time extension" en tot een certificering/ bewijs van geschiktheid te komen.

NGT is partner in het PosHYdon project, heeft een support letter uit doen gaan van het H2opZee initiatief en lid van vele initiatieven zoals de European Clean Hydrogen Alliance, Aquaventus, NSE4.

Anders dan bij gas productie en transport, wat redelijk constant is gedurende het jaar, maar over de jaren afneemt, zal de "intermittend" productie van offshore waterstof uit windenergie de pijpleidingcapaciteit niet continu volledig benut kunnen worden. Naast transport wordt er ook dus ook gekeken naar (offshore) waterstof opslag om tot een maximale pijpleiding capaciteitsbenutting te komen gedurende het hele jaar.

Beantwoording van de vragen bij de consultatie

Als opmerking vooral, hoewel NGT een privaat offshore pijpleidingsysteem is zijn een aantal van de consultatievragen vanuit dat perspectief beantwoord. Dit hebben wij ook zo veel mogelijk aangegeven bij die betreffende vragen.

NGT acht het van groot belang dat als het gaat om de versnelling van de energietransitie er nadrukkelijker gekeken zal moeten worden hoe de bestaande offshore leidingen hier aan bij kunnen worden dragen, aangezien dit naar onze enorme voordelen biedt mbt kosten, tijdslijnen, vergunningen en milieu-impact. Door een actieve dialoog kan naast de versnelde ontwikkeling ook het vollooprisico van het landelijke waterstof transportnet zo veel mogelijk beperken worden.

NGT hoopt dat de antwoorden op de vragen helpen bij de gedachtevorming en is van harte bereid hier verder over van gedachten te wisselen.

1.1 - Zijn er omstandigheden waaronder u het wenselijk acht dat netwerkbedrijven of netbeheerders in de toekomst een rol hebben bij de ontwikkeling van elektrolyseinstallaties? Zo ja, onder welke voorwaarden? Zie in dit kader ook: ACM, 'Leidraad netwerkbedrijven en alternatieve energiedragers'.

Nee, NGT acht het niet wenselijk om netwerkbedrijven of netbeheerders in de toekomst een rol hebben bij de ontwikkeling van elektrolyseinstallaties. De productie van waterstof middels elektrolyse is een activiteit voor marktpartijen net als dat op dit moment geldt voor de productie van elektriciteit en gas. Dezelfde beperkingen¹ voor de productie van waterstof middels elektrolyse zouden kunnen gelden met betrekking tot de activiteiten van de netwerkbedrijven, netbeheerders dan wel netwerkgroep.

1.2 - Acht u het wenselijk dat de overheid en/of netbeheerders actief gaan sturen op de locatie van elektrolyse-installaties? Denk bijvoorbeeld aan het aanwijzen of identificeren van kavels/locatie middels ruimtelijk instrumentarium of in netwerkontwikkelingsplannen. In welke situaties is sturing volgens u meer of minder gewenst?

Ja, NGT vindt het wenselijk dat de overheid stuurt op de offshore locaties waar elektrolyse installaties gebouwd kunnen gaan worden. NGT ziet met name een actieve rol van de overheid voor het aanwijzen en identificeren van offshore kavels/locaties voor windparken ver op zee gebouwd kunnen worden in de buurt van de bestaande leiding(en) waardoor de uitrol van wind (ver) op zee en de productie van waterstof versneld kunnen worden en het transport van die waterstof op een veilige, kostenefficiënte manier, met beperkte impact op het milieu en ruimtelijke inpasbaarheid op de (drukke) Noordzee. Naar onze mening zou dit –in een ambitieus scenario- mogelijk al voor 2030 geïmplementeerd worden.

Anders dan bij de ontwikkeling van elektriciteitsnetten op zee, waar er geen infrastructuur was en er een TSO (Tennet) aangewezen is voor het transport van elektriciteit naar land, is er al een gas netwerk op de Noordzee welke (her-)gebruikt kan worden. NGT juicht het toe om met de overheid in gesprek te gaan over offshore netwerkontwikkelingsplannen om het bestaande leidingnetwerk zo optimaal mogelijk in te zetten in het licht van de wind op zee en waterstof doelstellingen. De internationale component en ontwikkelingen kunnen bij deze gesprekken niet ontbreken, aangezien NGT bijvoorbeeld nu al kijkt naar mogelijke nieuwe verbindingen naar Duitsland, en zelfs concreet naar het verbinden van een bestaande leiding aan de Engelse kant van het continentale plat.

2.1 - Welk systeem van derden-toegang (gereguleerd, zuiver- of hybride onderhandelde toegang) is volgens u op korte- en middellange termijn het meest wenselijk voor het landelijke transportnet dat door Gasunie wordt ontwikkeld?

Onshore

NGT zijn op dit moment "invoeders" op het GTS netwerk en zullen dat in de toekomst ook zijn op de onshore waterstof backbone. Het zullen de producenten, handelaren en/of eindgebruikers van het waterstof zijn die deze kosten (entry en exit fees) zullen moeten betalen voor het landelijk transportnet.

Op lange termijn, als er een waterstof markt is ontstaan, zal er een gereguleerd systeem op land van derden-toegang moeten zijn.

NGT moedigt de overheid aan om met de ontwikkeling van gereguleerde toegangssystematiek, inclusief methode- en tariefbesluit zo snel mogelijk te beginnen, omdat, zoals aangegeven in het consultatiedocument, dit veel tijd kost. Door hier vroegtijdig mee te beginnen kan er richting de markt ook duidelijkheid gecreëerd worden wat de voorwaarden worden voor het gebruik van het landelijk transportnetwerk wat ontwikkelingen kunnen versnellen.

Op de kortere termijn lijkt een hybride onderhandelde toegangsmodel de meest geschikte oplossing. Met een dergelijk model kan de overheid, onafhankelijk van de netbeheerder, de randvoorwaarden opstellen, zoals de kostenbasis en het risicoprofiel mbt het vollooproisico, waaronder een netbeheerder derden toegang moet aanbieden.

Offshore

Ten aanzien van het offshore transportnet geldt dat de Nederlandse offshore gas infrastructuur, zoals die van NGT, al meer dan vier decennia een open access en hybride tariefsysteem hanteert. Er is een zekere mate van zelfregulering door middel van de participatie van EBN in het overgrote deel van de pijpleidingen. Er is in al die tijd nog nooit een partij geweigerd of bevoorrecht. Het tariefsysteem is gebaseerd op de afstand van het pijpleiding netwerk wat gebruikt wordt plus een tarief voor de behandeling van het gas in de gasbehandelingsinstallatie. Dus iedere klant betaald op een bepaalde locatie dezelfde prijs voor de transportservice naar land. Er is een zeker mate van overeenkomst met het vroegere Gasunie tariefsysteem waarbij de entry en exit tarieven afhankelijk waren van de afstand tot het Groninger gasveld (enkele jaren geleden is Gasunie afgestapt van deze methodiek en heeft allen entry en exit tarieven gelijk gemaakt).

2.2 - Als u bij vraag 2.1 heeft gekozen voor een systeem van (hybride) onderhandelde toegang, waar zouden de richtlijnen/voorwaarden vanuit de overheid en/of toezichthouder in elk geval betrekking op moeten hebben?

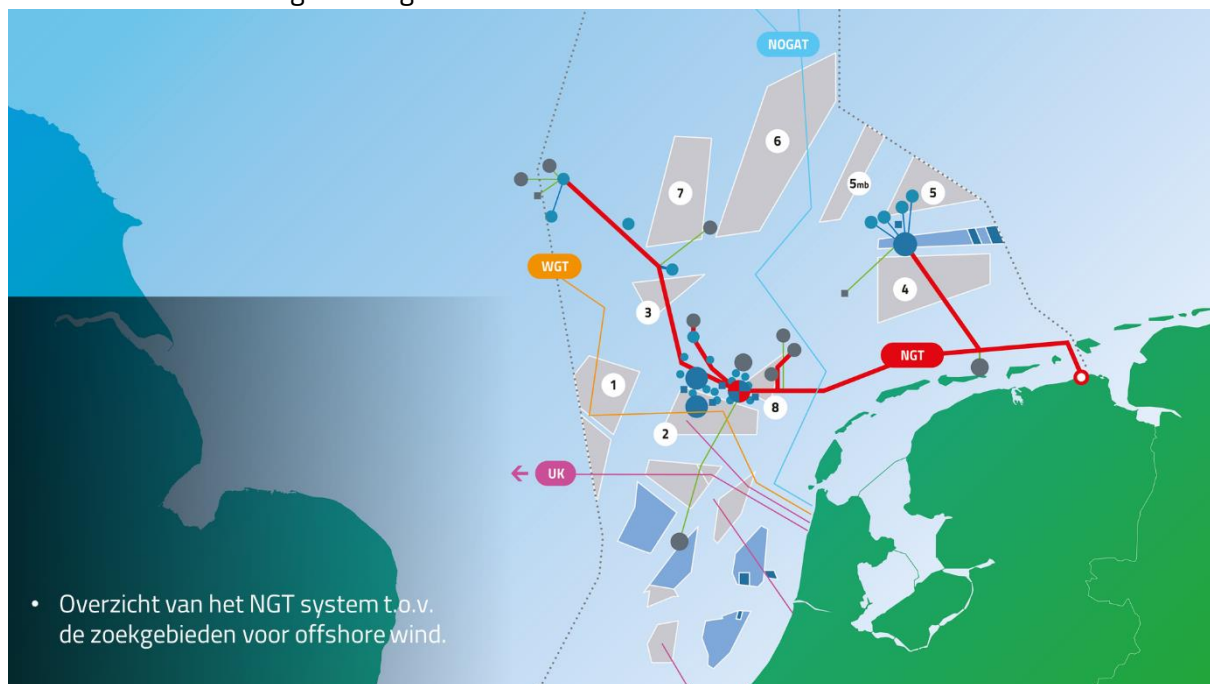
nvt

2.3 - Hoe kijkt u aan tegen eventuele wettelijke ruimte voor de ontwikkeling en beheer van commerciële waterstofnetwerken door private marktpartijen met uitzonderingen van regulering naast een gereguleerd landelijk publiek transportnet? Welke voorwaarden moeten hiervoor gelden? Hoe kan ongewenste 'cherry picking' worden voorkomen t.o.v. een publiek landelijk waterstofnet?

Het ontwikkelen van commerciële **offshore** waterstofnetwerken door NGT waarbij de huidige leidingen (her-)gebruikt worden zou uitzonderd moeten worden van regulering en de beheerder van deze leiding zou niet hoeven te voldoen aan de eisen van verticale ontvlechting .

De NGT leiding kan gekenmerkt worden als een geografisch afgebakende leiding met meerdere entry punten en slechts een exit punt/aflever punt op het GTS netwerk. De leidingen liggen gunstig ten opzichte van een aantal zoekgebieden en door hergebruik kan de uitrol van wind (ver) op zee (na 2030 af zelfs tot 10 GW extra vóór 2030) en de offshore productie van groene waterstof versneld kunnen worden en het transport van die waterstof op een veilige, kostenefficiënte manier, met beperkte impact op het milieu en ruimtelijke inpasbaarheid op de (drukke) Noordzee. Door de verticale ontvlechting wordt bovendien NGT in staat gesteld om middels (tijdelijke) opslag van waterstof offshore de leiding capaciteit optimaal te benutten², wat tot de meest kosteneffectieve inzet leidt voor de producenten van waterstof.

Een andere activiteit waar NGT momenteel naar kijkt is het scheiden of geheel omzetten van een waterstof / aardgas mengsel, of het beschikbaar maken van de leiding voor 100% waterstof door het her-verbinden van gasleidingen.

3.1 Landelijke en regionale netbeheerders voor elektriciteit en gas dienen op basis van de voorstellen van de Europese Commissie gezamenlijke scenario's te ontwikkelen op basis waarvan de eigen investeringsplannen worden gebaseerd (artikel 51 Gasrichtlijn). Hoe kijkt u aan tegen dergelijke gezamenlijke scenario ontwikkeling? Hoe zouden deze scenario's tot stand moeten komen?

Er van uitgaand dat het hier alleen de onshore netwerken betreft, maar NGT zou graag de mogelijkheid hebben om mee te denken met dergelijke scenario's voor de **offshore** middels een consultatie. Voor NGT is het van belang om GTS te informeren over het moment waarop waterstof bijgemengd gaat worden ivm de huidige netwerkplanning, maar ook het moment waarop de overstap naar 100% waterstof verwacht wordt.

3.2 Het landelijk transportnet voor waterstof wordt zoals gezegd toekomstbestendig aangelegd met het oog op volumeontwikkeling en daarmee dus enigszins over-gedimensioneerd. Strikte doelmatigheidstoetsing van investeringen lijkt dus ongepast gedurende de vroege uitrol van het net. De Europese Commissie stelt in plaats hiervan voor dat toezichthouders kijken naar de 'energie-economische noodzakelijkheid' van de beoogde investeringen door een waterstofnetbeheerder in het licht van 'realistische en vooruitkijkende vraagprojecties en behoeften vanuit het perspectief van het elektriciteitssysteem' (zie overweging 42 en artikel 52 van de Gasrichtlijn). Ook moet rekening worden gehouden met de gezamenlijke scenario's door de elektriciteit en gas netbeheerders (zie vraag 3.1) en het integrale nationale energie- en klimaatplan (INEK). Zijn deze criteria volgens u voldoende (duidelijke) waarborgen voor een onderbouwde ontwikkeling van een landelijk transportnet? Welke andere criteria en/of ontwikkelingen acht u van belang?

Wij gaan ervan uit dat bovenstaande alinea het onshore netwerk betreft. Met betrekking tot dimensionering is het belangrijk ook de (bestaande) offshore netwerkverbindingen in ogenschouw te nemen. Het kan bijvoorbeeld efficiënter zijn om bepaalde gebieden via de offshore route te voorzien van waterstof in plaats van nieuwe onshore leidingen hiervoor aan te leggen.

Met betrekking tot het evalueren van investeringen is NGT is erg geïnteresseerd in de inventarisatie van (initiële) vraag naar waterstof als uitkomst van de Hynetwerk services consultatie. Allicht zijn er stukken offshore of korte stukken onshore leiding in beheer van NGT te gebruiken om bepaalde gebruikers van waterstof (eventueel gemixt) te voorzien.

3.3 Is het wenselijk dat netbeheerders voor elektriciteit, gas en/of waterstof bij het opstellen van hun plannen aanbevelingen doen rondom de behoefte en locatie voor grootschalige energieopslag en elektrolyse-installaties? Welk type informatie zou hierbij beschikbaar moeten worden gemaakt?

Zoals aangegeven in het antwoord op vraag 2.3 ziet NGT een belangrijke rol voor offshore waterstofopslag in het energiesysteem om de pijpleidingcapaciteit te maximaliseren. De opslaglocaties zouden dicht bij het pijpleidingensysteem moeten zijn, liefst dicht bij het beginpunt (bijvoorbeeld rond platform L10 of D15).

4.1 Wat zijn uw verwachtingen over de ontwikkeling van de markt voor de (ondergrondse) opslag van waterstof en de mate van concurrentie in deze markt?

Ondergrondse opslag is noodzakelijk om de beschikbare capaciteit van de pijpleidingen volledig te benutten, zie ook 2.3. Het offshore opslaan van waterstof kan daarnaast een bijdrage leveren aan de voorzienings- en leveringszekerheid van het energiesysteem. Zeker in het geval dat waterstof in de toekomst gebruikt wordt om op grote schaal gebouwen te verwarmen, zal opslag een oplossing kunnen bieden voor het behouden van de vraag-aanbodbalans.

4.2 Het beheer van ondergrondse opslaginstallaties voor aardgas is een activiteit die open staat voor alle marktpartijen, inclusief netwerkbedrijven. Acht u dit ook wenselijk voor de ondergrondse opslag van waterstof? Is hierbij de mogelijke rol van ondergrondse opslag van waterstof bij toekomstige leveringszekerheid van belang? Kunt u ook uw antwoord bij vraag 4.1 hierbij betrekken?

NGT denkt dat ook de opslag van waterstof een activiteit zou kunnen zijn die open staat voor marktpartijen.

Wij focussen in ons antwoord op de offshore opslag. Dit zou zoals gezegd de (effectieve jaar) capaciteit van een bestaande leiding vergroten. In perioden van weinig wind zou de offshore opgeslagen waterstof getransporteerd kunnen worden naar land, en daarmee een belangrijke bijdrage aan de leveringszekerheid beiden.

4.3 De Europese Commissie stelt vanwege het (aanvankelijke) beperkte aantal opslaglocaties voor waterstof binnen de EU een systeem van gereguleerde derden-toegang voor bij ondergrondse opslaginstallaties (artikel 33 Gasrichtlijn). Lidstaten hebben dan niet zoals bij opslaginstallaties voor aardgas de keuze om te kiezen voor een systeem van onderhandelde toegang. Welk type derden-toegang acht u wenselijk? Kunt u hierbij ook in gaan op het bestaan van voldoende investeringsprikkelers als er sprake is van gereguleerd versus onderhandelde toegang? Kunt u ook uw antwoord bij vraag 4.1 hierbij betrekken?

NGT ziet offshore opslag als optimalisatie van het transportsysteem. Alle gebruikers van de pijpleiding zullen baat hebben van de dienst.

4.4 Acht u het wenselijk dat de overheid actief gaat sturen op opslaglocaties voor waterstof? Denk bijvoorbeeld aan het aanwijzen of identificeren van kavels/locatie middels ruimtelijk instrumentarium, in netwerkontwikkelingsplannen en/of middels de organisatie van tenders.

NGT denkt dat de overheid voor het offshore opslaan van waterstof een kader moet ontwikkelen waaronder deze activiteit door marktpartijen, zoals bijvoorbeeld de huidige olie en gas bedrijven, gewaarborgd wordt.

5.1 Wat zijn uw verwachtingen over de ontwikkeling van import terminals voor waterstof en de mate van concurrentie in deze markt?

Deze vraag is vanuit het perspectief van NGT minder relevant en wordt daarom niet beantwoord.

5.2 Het beheer van LNG-terminals is een activiteit die open staat voor alle marktpartijen, inclusief netwerkbedrijven. Acht u dit ook wenselijk voor het beheer van terminals voor de import van waterstof en derivaten?

Deze vraag is vanuit het perspectief van NGT minder relevant en wordt daarom niet beantwoord.

5.3 Naar verwachting zal er meer concurrentie ontstaan tussen import faciliteiten dan bij de ondergrondse opslag en het transport van waterstof. Daarom kiest de Europese Commissie bij waterstof terminals voor een systeem van onderhandelde toegang. Acht u dit wenselijk?

Deze vraag is vanuit het perspectief van NGT minder relevant en wordt daarom niet beantwoord.

6.1 Ziet u uzelf als een toekomstig gebruiker van het landelijke transportnet voor waterstof? Zo ja, kunt u aangeven: 1) bent u invoeder of afnemer?; 2) voor afnemers, om welk type toepassing gaat het?; en 3) welke kwaliteit waterstof wilt u invoeden of afnemen en kunt u dit toelichten?

NGT zal in de toekomst invoeder zijn op het landelijk transportnet voor waterstof. In eerste instantie zal vooral gekeken worden naar het leveren van een verhoogd percentage van waterstof in het aardgas. Op (de langere) termijn zal dit overgaan naar 100% groene waterstof. NGT kijken ook naar het omzetten van de gemixte gas/waterstof stroom naar waterstof op de gasbehandelingsinstallaties. De waterstofkwaliteit zou dus niet strikter moeten zijn dan wat er momenteel mogelijk is om te produceren middels (ATR/SMR/POX). Een waterstofpuurheid van 98% lijkt NGT een werkbaar niveau.

Voor de versnelling van de uitrol van wind (ver) op zee en de offshore productie van groene waterstof is het transport van die waterstof door bestaande leidingen in een mix met aardgas een veilige, koste efficiënte manier, met beperkte impact op het milieu en ruimtelijke inpasbaarheid op de (drukke) Noordzee. Hierdoor zal echter wel de kwaliteit van het aardgas met een verhoogd percentage waterstof opgerekt moeten worden. In andere Europese landen wordt al gesproken over een percentage van 20% en Nederland zou dat voorbeeld moeten volgen.

6.2 Welke partij zou naar uw mening verantwoordelijk moeten zijn voor het vaststellen van de waterstofkwaliteit in het landelijke transportnet voor waterstof (beheerder, Rijksoverheid of, middels een Europese geharmoniseerde standaard, de Europese Commissie?)

De Nederlandse overheid zou wat NGT betreft verantwoordelijk moeten zijn voor het vaststellen van de waterstofkwaliteit in het landelijke transportnet voor waterstof.

6.3 Het kan zijn dat bepaalde afnemers een hogere waterstofkwaliteit vereisen dan dat bepaalde invoeders kunnen garanderen. Om toch de invoeding van verschillende stromen waterstof in het landelijke transportnet te kunnen accommoderen, kunnen zuiveringsstappen genomen worden. Naar de techno-economische aspecten en haalbaarheid hiervan loopt nog een extern onderzoek in opdracht van EZK. Is het volgens u wenselijk dat de kosten van dergelijke zuivering onder de gebruikers van het landelijke transportnet gesocialiseerd worden als dit leidt tot betere toegang tot de infrastructuur?

Ervan uitgaande dat deze vraag doelt op bijvoorbeeld het verder zuiveren van bv 98% waterstof kwaliteit naar brandstofcel kwaliteit, dan is vraag vanuit het perspectief van NGT minder relevant en wordt daarom niet beantwoord.

7.1 De Europese Commissie stelt voor dat lidstaten op grenspunten tussen lidstaten 5% waterstof in het gasnet accepteren (artikel 20 Gasverordening). Nederland zou dan dus aardgas uit andere landen moeten accepteren waarin maximaal 5% waterstof bijgemengd zit. Het betreft dus geen binnenlandse bijmengverplichting. Volgens een onderliggend rapport van het Joint Research Centre van de Europese Commissie kan een geharmoniseerd waterstofpercentage op grenspunten aanzienlijk bijdragen aan de opschaling van elektrolysecapaciteit in de EU en wordt zo voorkomen dat geringe percentages waterstofbijmenging in aardgas leiden tot belemmeringen voor het grensoverschrijdende transport van aardgas. Een 5% waterstofgehalte in aardgas op grenspunten kan echter een impact hebben op Nederlandse gasgebruikers die vlak bij een dergelijk grenspunt gesitueerd zijn. Acht u het wenselijk dat EU-lidstaten 5% waterstof in (aard)gasstromen op grenspunten moeten accepteren. Welke voor- en nadelen voorziet u?

Ja, NGT acht het wenselijk dat EU-lidstaten minimaal 5% waterstof in (aard)gasstromen op grenspunten accepteren, maar om de ontwikkeling van de waterstofmarkt te versnellen zullen hogere percentages geaccepteerd moeten worden. Gedurende de transitie van gas naar waterstof is het belangrijk dat mixpercentages tussen de 10 en 20% op de grenspunten en bepaalde invoedpunten geaccepteerd worden. Het niet accepteren van dergelijke mixpercentages, evenals het onderscheid maken tussen groene en blauwe waterstof, zal de grootschalige ontwikkeling van waterstof (zowel op de korte als lange termijn) enorm beperken.

8.1 In het voorjaar van 2022 zal het Kabinet een extern onderzoek naar de Tweede Kamer toezenden met beleidsalternatieven voor de gecombineerde ontwikkeling van wind op zee en onshore en offshore waterstofproductie, waaronder marktordeningsaspecten. Dit rapport is een opvolging van een eerdere studie naar tendermodellen voor de combinatie van windenergie op zee en elektrolyse door Guidehouse. Hoewel de vervolgstudie naar beleidsalternatieven nog niet afgerond is ten tijde van deze consultatie, willen wij u alvast vragen om uw aandachtspunten voor de toekomstige marktovergang op zee aan te geven. Het kan hierbij gaan over het beheer van waterstofinfrastructuur op zee of eigendom en beheer van gecentraliseerde elektrolyse waarop meerdere windparken kunnen worden aangesloten.

NGT ziet haar rol in offshore waterstof primair als transporteur. Wij hebben geen mening of voorkeur of de andere delen van de keten (wind, elektrolyse, compressie, services) beter gecombineerd kunnen worden of los getenderd. Als open access transporteur, wil NGT geen belangenverstengeling met producenten bewerkstelligen en alle partijen dezelfde voorwaarden aan kunnen bieden.

Ten aanzien van de offshore transportleidingen geldt dat de Nederlandse offshore gas infrastructuur, zoals die van NGT, al meer dan vier decennia een open access systeem is. Er is een zekere mate van zelfregulering door middel van de participatie van EBN in het overgrote deel van de pijpleidingen. Er is in al die tijd nog nooit een partij geweigerd of bevoorrecht. Het tarief systeem is gebaseerd op de afstand van het pijpleiding netwerk wat gebruikt wordt plus een tarief voor de behandeling van het gas in de gasbehandelingsinstallatie. Er is een zekere mate van overeenkomst met het vroegere Gasunie tariefsysteem waarbij de entry en exit tarieven afhankelijk waren van de afstand tot het Groninger gasveld. Enkele jaren geleden is Gasunie afgestapt van deze methodiek en heeft allen entry en exit tarieven gelijk gemaakt.

Graag treedt NGT over dit onderwerp in discussie met het Ministerie om verdere gedachtevorming en concretisering hoe er onder gelijke voorwaarden transport aangeboden kan worden bij het tenderen van offshore windkavels eventueel met centrale elektrolyse.

Tot slot

We zijn ervan overtuigd dat NGT haar kennis en expertise kan inzetten om bij te dragen aan het versneld ontwikkelen van groene offshore waterstof productie uit windenergie en gaan graag met u een verdere dialoog aan. We hopen dat bovenstaande u helpt. Mocht u in contact willen treden dan kunt u contact opnemen met de ondergetekende ron.hagen@noordgastransport.nl

Hoogachtend,

R. Hagen